

Ovanåkers föräldrakraft

Det ultimata föräldramötet

Rapport från föräldramöten under hösten 2012

Tobias Westling, kurator Centrala elevhälsan

Bakgrund

Sedan hösten 2006 har Ovanåkers föräldrakraft (OFK) pågått. Syftet har varit att bidra till starka föräldranätverk under högstadietåren. Ett drogpreventivt perspektiv har varit utgångspunkten. Slutsatsen att en enad och stärkt föräldragrupp bidrar till en tryggare uppväxt för våra barn, blev ett ”avstamp”. Om man som förälder känner de andra föräldrarna i sitt barns klass så kan det underlätta då man behöver enas om gemensamma regler/överenskommelser. En teoretisk utgångspunkt för detta resonemang är den preventionsforskning som bedrivits vid Örebro universitet.

Under de gångna åren har våra föräldrareträffar utvärderats och modifierats. I första hand har vi sett vinster när det gäller relationer mellan skolan och föräldrar, men även föräldrar emellan. Vi vet från aktuell skolforskning att skolan bör slå vakt om – och vårda goda relationer till dess viktigaste samarbetspart: nämligen föräldrarna. Som teoretisk grund för detta kan nämnas *Vi lämnar till skolan det käraste vi har... om samarbete mellan föräldrar – en relation som utmanar* skriven av myndigheten för skolutveckling, 2008:8. Dessutom har vi lutat oss mot *Meningsfulla föräldramöten* skriven av Birgitta Kimber, 2009 samt *Guldsitsen – om tillitsfulla relationer*, Preventionscentrum Stockholm m fl, 2006.

Under åren 2010-2011 har det pågått ett föräldrastödsprojekt i kommunen. Ovanåkers föräldrakraft ingår som ett delprojekt. Det har inneburit stöd vad gäller utvärdering, utbildning, rustning av teambana etc. Höstens upptaktsträffar har utvärderats av en anställd inom föräldrastödsprojektet och en forskargrupp från Uppsala. Läs mer om det i observationsstudien *Den sociala interaktionen mellan föräldrar. En observationsstudie om föräldrars möte i samband med aktivitetskvällar på Camp Timsbo* skriven av Viktoria Selin för föräldrastödsprojektet i Ovanåkers kommun 2011. Läs även *rapport om Ovanåkers föräldrakraft 2011*, skriven av undertecknad, Ovanåkers kommun, 2011.

Genomförandet

Under den gångna vårterminen så bjöds Magnus Waller från Preventionscentrum i Stockholm in för att träffa blivande år 7 mentorer och övrig skolpersonal. Han hade en inspirationsföreläsning i Timsbo om tillitsfulla relationer med föräldrar. Detta blev ett led i att planera för höstens föräldramöten. Upplägget kom i stort att vara identiskt med föregående år. De mest påtagliga skillnaderna handlade om en mer uppstyrd struktur kring föräldramötesdelen. Dessutom gjordes en tydlig sammanhangsmarkering i form av frågeställningar på lappar som placerades strategiskt på olika ställen. Detta för att stimulera till diskussioner föräldrar emellan under kvällen.

Undertecknad fungerade som anmälningsmottagare. Påminnelse om föräldramötet utgick i välkomstbrev och i terminens första veckobrev. I händelse av att föräldrar inte anmält sig efter ett bestämt datum så fick respektive mentor i uppgift att personligen kontakta och bjuda in via

telefon. Här instruerades mentorerna i hur de kunde bemöta hinder i form av tolkbehov, svårigheter att komma till Timsbo, rädsla för lekar och andra aktiviteter.

Vid höstterminens start så samlades arbetsgruppen för ett slutgiltigt planeringsmöte. Vid detta möte skedde en detaljerad planering av programmet. Ansvar fördelades och personalfrågan dryftades. Efter mötet fick resp. mentor uppgifter om föräldrar som inte anmält sig. Detta i syfte att kontakta dem för en personlig inbjudan.

Program:

Klockan

17:30-18:30

Samling och gemensam matlagning

18:30-19:00

Presentation, uppvärmning och namnövningar

19:00-20:30

Namnövning, tillitsövningar och teambana i mindre grupper

20:30-22:00

Föräldramöte med fika, Effekt och gemensamma diskussioner.

22:00

Avslutning och god natt!

Under fem höstkvällar¹ ägde föräldramöten rum vid Prästvallen i Timsbo utanför Edsbyn. Samlingen följdes av gemensam matlagning i grupper. Indelade matlag fick ett antal ingredienser för att sedan enas om och tillaga en gemensam måltid. Föräldrar och lärare delades in i så små enheter som möjligt. Det ledde till störst delaktighet.

Efter den gemensamma middagen så gjorde vi uppvärmningslekar i storgrupp. Detta lockade till mycket skratt och bidrog till en avslappnad atmosfär. Lekarna avbröts för en presentation av OFK och alla deltagare. Därefter delades deltagarna in i mindre grupper för tillits- och teambaneaktiviteter. Dessa moment syftar till att stärka tilliten inom en grupp samt till sig själv. Dessutom syftar momenten till att utveckla gruppen i kommunikation och samarbete. För den enskilde så kan dessa utmanande moment innebära en personlig utveckling.

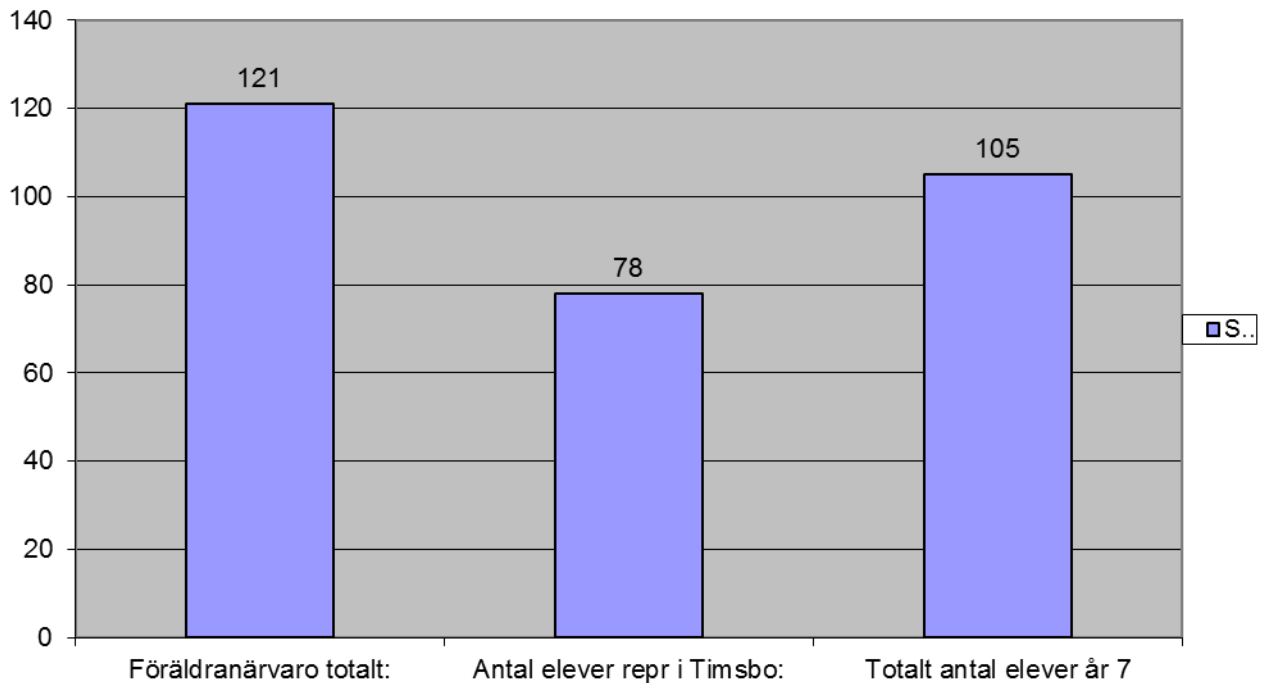
Kvällen avslutades med ett "sittande" föräldramöte. Mötet inleddes med en presentation av Effekt (kunskap om ungdomar, alkohol och föräldrars viktiga roll). Under strukturerade och tidsbegränsade former fick föräldrar diskutera om gemensamma överenskommelser (se bilaga 1). Under viss tidspress fick församlade föräldrar, mentorer och rektorer diskutera om förväntningar på högstadieåren (se bilaga 1). I samband med mötet serverades fika. De strukturerade gruppsamtalen ägde rum i "teambanegrupperna". Berörda deltagare och arrangörer såg klara fördelar med en tydlig struktur ("speed och fokus"). Från föregående år sågs en tendens att det sittande föräldramötet "flöt ut" och blev lite ofokuserat då det inte styrdes upp.

¹ Måndag 27/8 för klass 7 A, tisdag 28/8 för klass 7 B och onsdag den 29/8 för klass 7 C; samtliga från Celsiusskolan. Måndag 3/9 för 7 A och tisdag 4/9 för klass 7 B; båda från Alftaskolan.

Hur många föräldrar deltog?

Totalt under de fem kvällarna deltog 121 föräldrar. 74 % av kommunens år 7 elever hade sina föräldrar representerade i Timsbo. I många fall deltog båda föräldrar till en elev. Se bilaga 2 för fördelningen mellan klasserna.

Närvaron i Timsbo totalt

Samma dag som respektive föräldramöte skulle äga rum kom några (ca ett till tre) återbud. Detta främst på grund av sjukdom men även av jobbrelaterade orsaker.

Sammanfattande reflektioner

Årets koncept upplevs som lyckat utifrån klassformatet och delaktigheten från berörda klasslärare/mentorer. Uppslutningen från föräldrarna var mycket god. En utmaning som vilar på respektive mentor och de olika föräldranätverken blir att "hålla liv" i sina nätverk och vårda relationen. En förhoppning är att föräldranätverken, tillsammans med mentorerna, kan generalisera sin förmåga att samarbeta i grupp till andra vardagsnära sammanhang och därigenom bli en föräldrakraft till stöd för sina barn.

Tobias Westling, kurator och delprojektledare Ovanåkers föräldrakraft

Litteratur och referenser

Läs mer om föräldramötesprogrammet EFFEKT (tidigare ÖPP) på www.effekt.org

Kimber, Birgitta (2009) *Meningsfulla föräldramöten. SET tillsammans med föräldrar och elever*, Malmö: Epago/Gleerups Utbildning AB

Nilsson, Agneta (red) (2008:8) *Vi lämnar till skolan det käraste vi har... Om samarbete mellan föräldrar – en relation som utmanar*, Myndigheten för skolutveckling, Stockholm: Liber distribution.

Socialtjänstförvaltningen och Spånga-Tensta Stadsförvaltningen (2006) *Guldsitsen – om tillitsfulla relationer*, Preventionscentrum Stockholm (Precens), Socialtjänstförvaltningen, Stockholms Stad tillsammans med Spånga-Tensta stadsförvaltning, med stöd av Kompetensfonden

Selin, Viktoria (2011) *Den sociala interaktionen mellan föräldrar. En observationsstudie om föräldrars möte i samband med aktivitetskvällar på Camp Timsbo*, Föräldrastödsprojektet *De tre F:en* i Ovanåkers kommun,
<http://www.ovanaker.se/barnfamilj/dusomarforalder/foraldraprojektet.4.5b5581512fbafb5d4180001179.html>

Westling, Tobias (2011) *Rapport om Ovanåkers föräldrakraft hösten 2011 – Det ultimata föräldramötet*, finns att nå via nedanstående länk.
<http://www.ovanaker.se/forskolaskola/ovanakersforaldrakraft.4.2d8118541343be71ea98000181030.html>

Bilaga 1

Gruppuppgift nr 1

Diskutera om vad som skulle kunna ingå i en gemensam överenskommelse för er klass, nu när ni tagit del av Effekt.

Frågeställningar som starthjälp:

- Hur ser vi på ungdomar och alkohol?
- Hur kan vi vara tydliga gentemot våra barn på detta område?

Diskutera i 10 min och se till att någon antecknar.

Kom tillbaka till storgruppen och berätta. Vi formar tillsammans er klassöverenskommelse.

Er överenskommelse kommer att skickas i brev hem till alla föräldrar.
Kan det vara idé att sätta upp överenskommelsen i klassens hemklassrum?
Prata med era barn om vad ni bestämt.

Gruppuppgift nr 2

Förväntningar på högstadieåren.

Prata i resp grupp om hur ni vill att högstadieåren för era barn ska bli.

Frågor som kan få igång pratet:

- Vad är viktigt för mig som förälder när det gäller mitt barns skolgång?
- Hur ska kommunikationen se ut mellan skola och hem?
- Vilka förväntningar har skola/mentorn på oss som föräldrar?
- Hur kan vi (mentorer och föräldrar) få till ett bra teamarbete så att det blir så bra som möjligt för våra barn?

Diskutera i 20 min och se till att någon antecknar.

Kom tillbaka till storgruppen och berätta.

Bilaga 2

Närvarande föräldrar i Timsbo hösten 2012

Celsiuskolan klass 7 A 27/8

Antal föräldrar närvarande	23
Antal elever rep. i Timsbo	17
Totalt antal elever i klassen	21
Rep. elever i procent:	81 %

Celsiuskolan klass 7 B 28/8

Antal föräldrar närvarande	37
Antal elever rep. i Timsbo	21
Totalt antal elever i klassen	23
Rep. elever i procent:	91 %

Celsiuskolan 7 C 29/8

Antal föräldrar närvarande	23
Antal elever rep. i Timsbo	15
Totalt antal elever i klassen	20
Rep. elever i procent:	75 %

Alftaskolan 7 A 3/9

Antal föräldrar närvarande	21
Antal elever rep. i Timsbo	13
Totalt antal elever i klassen	19
Rep. elever i procent:	68 %

Alftaskolan 7 B 4/9

Antal föräldrar närvarande	17
Antal elever rep. i Timsbo	12
Totalt antal elever i klassen	22
Rep. elever i procent:	55 %

Föräldranärvaro totalt:	121
Antal elever rep. i Timsbo:	78
Totalt antal elever år 7	105
Rep. elever i procent:	74 %